Uşaq ədəbiyyatı №38

Oqtay RZA

Azərbaycan

Ay-ulduzlu bayrağın var,
Qədim, ulu torpağın var.
Özün boyda çırağın var,
Əsrlərdən sorağın var.

Əsirgəmir uğrunda can
Min-min igid, Azərbaycan!
Yaşa, eşqi çiçək açan
Azad, vahid Azərbaycan!

Balalar böyüdükcə

Qumru bütün quşlara
quş deyir.
Göyərçin kitab açıb:
- Bu bülbüldür,
Bu qarğa,
Bu da qaranquş, - deyir.

Altay bütün dağlara dağ
deyir.
Savalan şəkil çəkib:
- Bu Kəpəzdir,
Bu Qoşqar,
Bu da Babadağ, - deyir.

Aslan xallı pələngi
şir bilib.
Araz Samur çayını
Kür bilib.
Balalar noğul-şəkər,
Həm ağıllı,
Həm qoçaq;
Balalar böyüdükcə
Biliklər də artacaq!

Təəccüb

Pis adamın gülməli
Şəklini də çəkərlər.
Bir şey məni çaşdırır:
Başda da turp əkərlər?

Ata

Cəbhədən gəlir
Səsin, sorağın.
Heç vaxt sönməsin
Ümid çırağın.
Sevinirəm ki,
Keşiyindəsən
Ana torpağın.

İnan ki, vallah
Az qalıb silah.
Götürüb, mən də
Vuruşum döyüş
Bölgələrində.

Vuruşum qəddar,
Azğın, amansız
Düşmənlər ilə.
Nənəm söyləyir:
«Uşaqsan hələ».

Nigaranıq bərk.
Ata, gözümüz
Hər gün yoldadır;
Hərdən sağsağan
Bizi aldadır…

Hər saat, hər an
Sayıq ol, ata!
Qələbə qazan,
Qəhrəmanlığa
Layiq ol, ata!

Uduzanda

Vüqar şahmat oynayır,
Nigar şahmat oynayır.
Vüqar udur Nigarı,
Dəyanəti, Baharı…
Öz bilikli qardaşı
Əlini də udur o.
Hamıdan uca boylu
Vəlini də udur o.
Ustalaşıb gör necə,
İstəmir heç «heç-he-
çə».
Biz heyranıq ondakı
İradəyə, inada.
Piyadası vəzirdir
Axırıncı xanada.
Rəqibinin yolunu
Atla, fillə bağlayır.
Bir nöqsanı var onun-
Uduzanda ağlayır.

Su

Su - təbiətin
Maye varıdır.
Ağappaq bulud
Buxarlarıdır.
Su - qar, yağış, çən,
Körpə toxum, dən.
Ac qalar onsuz,
Su - donanda buz.
Su bəzən dönüb
Parlaq şimşəyə.
Düşür qəflətən
Dağa, meşəyə.
Göy gurultusu
Suyun səsidir.
Su - təbiətin
Möcüzəsidir!

Payız

Yel əsər, budaq sınar,
Yuvasız qalıb çinar.
Ağ üzüm, qırmızı nar
Təbiətin payıdır,
Payızın son ayıdır.

Meşəbəyi iz bilər,
Hər şeyi əziz bilər.
Uzaqdan bir səs gələr,
Şəlalə harayıdır,
Payızın son ayıdır.

Porsuq yaman kökəlib,
Dələ hara əkilib?
Mağaraya çəkilib,
Mürgüləyən ayıdır,
Payızın son ayıdır.

Palıdın son yarpağı
Öpür ana torpağı.
Əkinçi axşamçağı
Çöldən evə qayıdır,
Payızın son ayıdır.

Qoruyaq!

Qara bulud qoy örtməsin
Təmiz göyün üzünü.
Al Günəşi gülümsəyən
Səhərləri qoruyaq!
Pöhrələrdə görür nəhəng,
Yaşıl meşə özünü.
Pöhrə - həyat,
Pöhrə - inam,
Pöhrələri qoruyaq!

Dahini də, loğmanı da
Əsr, zaman yaradıb.
Xarüqəni əvvəl dilək,
Arzu, güman yaradıb.
Milyon-milyon damla, dalğa,
Ləpə ümman yaradıb.
Damlaları, dalğaları,
Ləpələri qoruyaq!

Ərzin başı üzərində
Gəzir yenə bəla, şər…
Kaş dünyadan həmişəlik
Silinə, yox ola şər!
Ümidimiz, pənahımız-
Körpələrdir, körpələr!
Ümidimiz pənahımız-
Körpələri qoruyaq!
Ən işıqlı sabahımız-
Körpələri qoruyaq!

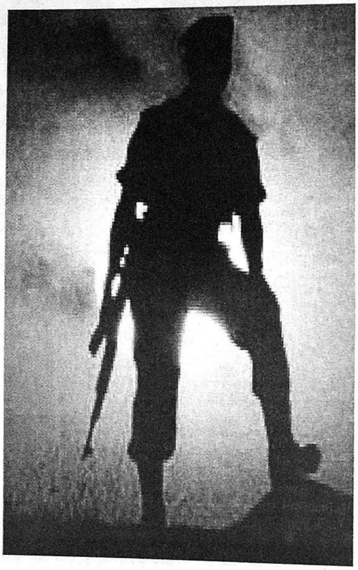

Dostluq

Danışdığım əhvalat
Nağıl deyil, uşaqlar!
Sahildəki qayada
Bir şərikli yuva var.
Aylardan bəri orda
Bir iri kərtənkələ,
Bir qağayı yaşayır.
Sürünənlə uçanın
Ülfəti, ünsiyyəti
Möcüzəyə oxşayır.
Səhərdən axşamadək
Balıq tutur qağayı.
Göy dənizin, səmanın
Vurğunudur qağayı.
Gündüz yatıb doyunca,
Kərtənkələ dincələr.
Cücü üçün oyanıb,
Ova çıxır gecələr.
Ay uşaqlar, bir deyin,
Bu hikməti kim anlar?
Bundan ibrət götürsün
Küsənlər, dalaşanlar!

Qəhrəman Salatın

Vətənin unudulmaz,
Mərd qızıdır Salatın.
Günəşin də, Ayın da
Bacısıdır Salatın.

Ən ağır döyüşlərdə
Cəbhələrə girib o.
Bizdən ötrü qələmi
Süngüyə çevirib o.

Üstünə güllə yağıb
Yol gedərkən Turşsuya.
Şuşanın, Kəlbəcərin
Dərdini duya-duya.
Salatının tək, əziz
Ceyhun adlı oğlu var.
Çox keçməz, bütün ölkə
Ceyhunu da tanıyar.

Harayına hay verib
Hər günün, hər saatın.
Vətənin unudulmaz,
Mərd qızıdır Salatın!

Qəhrəman Çingiz

Vətənin unudulmaz
Qəhrəman Çingizi var.
Yaşayır ürəklərdə
Onun keçdiyi yollar.

Yurdumuz çağıranda
Oğultək and içib o.
Qarabağa yollanıb,
Öz canından keçib o.

Telelentə köçürüb
Müsibətli anları.
Dünya tanısın deyə
Günahsız qurbanları.

Telelentə köçürüb
Əsrin fəlakətini.
Min-min ürək ağrıdan
Xocalı dəhşətini.
Neçə-neçə Cavanşir,
Babək, Gəray, Həzi… var.
Vətənin unudulmaz
Qəhrəman Çingizi var!

Vətən

Arzum, diləyim,
Duzum, çörəyim,
Vuran ürəyim,
Görən gözümsən.

Dağımda qarsan,
Bağımda barsan,
Qırmızı narsan,
Qızıl üzümsən.

İpəyim, tirməm,
Göy göllü zirvəm,
Çıraqlı dərəm,
Küdrü düzümsən.

Dillərdə əzbər,
Ən böyük əsər,
Mətanət, təpər,
İnam, dözümsən.

Gülüm, baharım,
Şirin nübarım,
Mənim vüqarım,
Mənim özümsən!

Əsgərəm

Adımın mənasını
Öyrədib nənəm mənə.
Ömür boyu borcluyam
Ana yurda, Vətənə.
Xalam hərdən deyir ki,
Sən balaca qoçaqsan.
Böyüyəndə tanınmış
General olacaqsan.
Babamdan eşitmişəm,
İgidlər alqışlanır.
Generallığın yolu
Əsgərlikdən başlanır.

Düyün

Düyün vurub kəndirə,
Dolaşdım birdən-birə.
Atamın sözlərini
Anam saldı yadıma.
Düyünü açmaq üçün
Dişim yetdi dadıma.

Ulduz

Dəniz çaydan böyükdür,
Günəş Aydan böyükdür,
Ulduzlar daha nəhəng!
Eşitmişəm bunu mən
Ulduz adlı bibimdən.

Adımız

Mənim adım Nəriman,
Bacımınkı Sənəmdir.
Bacımın babasıyam,
Bacım isə nənəmdir.

Topçu

Deyirlər ki, topçudur,
Səxavətin dayısı.
Atəşi gurlayanda,
Əsir «Aslan qayası».
Məskənidir dərə-dağ,
Sevir oba-el onu.

Oqtay RZA

Atəşiylə dəyişir
Buludların yolunu.
Səxavətin dayısı,
Yayı yaza döndərir.
Su istəyən çöllərə
Bollu yağış göndərir.

Futbol

Televizorda hay-küy,
Qızışıb gərgin oyun.
Biri deyir: - Tələsin,
Biri deyir: - Cəld olun!
«Qırmızı»lar yamanca
Sıxışdırır «ağlar»ı.
Aynur, Hünər, Vüsalə
Cəmləyirlər xalları.
Bu necə nəticədir:
Doqquz, on üç, iyirmi?
Kiçik «azarkeş»lərin
Hesabı səhv deyilmi?
Axır ki, öyrənirəm,
«Qol»lar niyə çoxalıb.
Əvvəldən sayılırmış
Kim nə qədər yıxılıb…

Tüstü

Baxıram qardaşımın
İşlədiyi zavoda.
Babam kimi elə bil
Papiros çəkir o da.
Nənəm deyir: - A kişi,
Tulla bu zəhrimarı!
Öskürürsən, özünə
Yazığın gəlsin barı!
Səhər-axşam çöllərə
Tüstüsünü hey yayır.
Babamı danlayan var,
Zavodu kim danlayır?

Mübarək!

Azərbaycan kəlməsi
«A» səsiylə başlanır.
«B» hərfli Bakı da
Sevilir, alqışlanır.
«V» - Vətən, «Q» - Qarabağ,
Qarsa, Qəbələyə bax!
Dəmirağac sözünün
Əvvəlində «D» - yə bax!
Sizi daim mübariz,
İgid görək, uşaqlar!
Əlifba bayramınız
Çox mübarək, uşaqlar!

Yiyələnib ləyaqət,
Yurdsevərlik elminə.
İşıqlar ölkəsinin
Gələcəyi naminə.
Dərsdə də, həyatda da
Olun örnək, nümunə!
Köksünüzdə döyünsün
Təmiz ürək, uşaqlar!
Əlifba bayramınız
Çox mübarək, uşaqlar!

Gül açacaq müqəddəs
Kamınız, məramınız.
Balam qədər mənə də
Doğmasınız hamınız.
Xoş gəlib əlvan, qəşəng
Əlifba bayramınız!
Əlifba bayramınız
Çox mübarək, uşaqlar!
Ölkəyə, xalqa hər gün,
Hər an gərək uşaqlar!

Səhifəni hazırladı: Qəşəm Nəcəfzadə